

STRANDPROOF

Schrijver of sekstherapeut

Een homejacking, een driehoeksverhouding, een transseksueel en barbaarse praktijken in psychiatrische klinieken: dat alles brengt de journaliste Jolien Janzing samen in haar debuutroman. Met succes.

EVA BERGHMANS

Beetje een aanstellerige titel die Jolien Janzing voor haar eerste roman koos. *Grammatica van een obsessie*: dat klinkt zo studieus, alsof het om een handboek psychiatrie gaat, of om een handleiding voor schrijvers. Jammer, want het boek bulkt van de ambitie en wemelt van de intrigerende personages.

Drie verhaallijnen die op het eerste gezicht niks met elkaar van doen hebben, lopen door elkaar. Er is het verhaal van Eddy, een meisje dat een jongen had moeten zijn en uiterst harteloos behandeld wordt door haar moeder. Een decennium of vier later speelt het verhaal van Alex Meijer, een niet meer zo jonge schrijver die blijft honger naar erkenning. Zijn huwelijk heeft door een homejacking de doodsteek gekregen. Meijer, veeleer burgerlijk en fantasieloos, begint een relatie met Eda, een vrijgevochten kunstfotografe die

Het boek bulkt van ambitie en wemelt van de intrigerende personages

haar huis deelt met Hervé, sekstherapeut. Een vreemde driehoeksverhouding ontwikkelt zich. Wat zich aandient als generositeit en vrijdenkerij, blijkt niet vrij van subtiele machtsspelletjes. Janzing is op haar sterkst als ze zich concentreert op wat mensen elkaar aandoen, als ze inzoomt op hoe chemie en toeval meer dan de rede de verhoudingen bepalen. Daarnaast is er nog het verhaal van juffrouw Olga, die zich gevangen voelt in haar mannenlichaam. Zijn/haar familie neutraliseert de schande door haar onder te brengen in een psychiatrische kliniek.

Al die levens haakt Janzing subtiel aan elkaar vast, waarbij ze zeer geregeld van vertelstandpunt en register wisselt. Ze schrijft vlot, vaak sober, maar duidelijk met literaire ambitie. Mooi gekozen beelden en omschrijvingen brengen figuren en situaties tot leven. Hier en daar doet ze er wel eens een schep of een adjectief te veel op. De passages in de psychiatrische kliniek, bijvoorbeeld, blijven steken in sjablonen. Het potentiële dat juffrouw Olga als personage heeft, blijft onontgonnen. De dialogen tussen haar en de jonge ambitieuze dokter, op wie ze verliefd wordt, missen naturel. Janzing weet deze verhaallijn nog wel min of meer geloofwaardig aan de hoofdlijn van Meijer en de betoverende Eda vast te knopen, maar essentieel voor de roman is ze nergens. Daar staat tegenover dat het slot van de roman nog een verrassing brengt die een akelig licht werpt op het personage van Meijer. Tegelijk werpt de finale vragen op over wat een schrijver zich kan permitteren.

Het pleit voor Janzing dat ze het risico niet schuwt. Een volmaakt boek is *Grammatica van een obsessie* niet, maar met debutanten van dit kaliber ziet het er niet slecht uit voor de Nederlandstalige letteren.

JOLIEN JANZING

Grammatica van een obsessie.

De Arbeiderspers, 216 blz., 18,95 €

★★★★☆

ONLINE

www.jolienjanzing.com